

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI ÉS VEGETES TARTALMU MEGYEI KOZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és esütörtökön.

Hirdetések és előzetesek fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Parties könyv- és könyvoldájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytösdjében, valamint hirdetések s nyilrtéri közlemények ugy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr.

Szerkesztési iroda és kiadó hivatal: Sötét s csendes-utca sarkán, Hótenés-tele házában, hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előzetesek és hirdetések is küldendők. Bérmentelen levelek nem fogadjunk s. Kéziratok nem adatkant vissza.

Szerkesztési érkezőbetni: d. e. 11 óráig 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig.

LAP-ELLENÖRZŐ BIZOTTSÁG: MÁRTONFI KÁROLY SZEMZŐ GYULA KOZMA LÁSZLÓ.

A mozgósított vármegye.

Az adminisztrációnak gyönyörű képét nyújtja a mi kedves anyamegyénk. A főispán beallott turistának, és a kultisztviselők irodái már hetek óta le vannak pecsételve, és minden pecsét egy titkos programot zár magában azon jelszóval:

Kortek vagyok, kortes leszek,
A kormányért élek-veszek.

A szolgabírák kivonultak táborhelyreikre, vagy is kerületükbe, és ott az ortuzek mellett, a közeledő pünkösdi ünnepe dícsőségére, a szentlelek által reájuk küldött tüzes nyelvekkel minden nemzetiségűnek hirdetik a dalajlamájáigót.

Ha nem használ az éckészölésnek érvelése, következik az ígért, ha ez sem fog rájuk, kitarul az előnyök kínálgatásának bőségszarujá, nehöl talán a pénz-es zacskó is, de ha az ellenzéki megálgkodás ezt is visszautasítja, akkor a fenyegetés pallosához nyulnak, és annak jól kikészült élvel lapitgadják simára népszerőségök szögletes sarkait.

A községi jegyzök és bírák mint előország figurálnak, és a falujukba behatoló ellenzéki jeoltekek előtt ellakoltaják a kormánypartnak kortestanyáknál szol-

gáló községi épületeket, leszegezik a csak nekik durranó mozsarakat, megakadályozzák a zászlók kitüzését, és imit amott a szabadelvesség kapadohányával füstölki ki az eretnekek vezérferfiait.

Ügynevezett tisztviselök házról-házra járnak az egyedül idévött hitelvek terjesztésével és ha a szomszéd faluból valamely függetlenség vagy mérsékelt ellenzéki atyafi betegevél hétköznapi dolgait rendezni, igazolványt kérnek tőle, s ilyennek nem létében, igazítás ürügye alatt menten kitolconcozzák. Söt már a korcsmákat is zsandárokkal örzik, és nem eresztik be az utasokat, hogy égő szonjukat egy pohár itallal elnyithessék.

Ime a honthmegyei szabályrendeletek paragrafusai mily termő talajra találnak Hácsországban.
De hogyha a választási dráma első felvonása ily érdekesítő jelenetekkel kezdődik, minő magasztos kifejlődésre lehetünk elkészülve az utóbb következő felvonásokban, azt előre sejtetjük velünk már a f. hó 28-án megtartott központi választmányának megállapodásai, melyek szerint minden törzsiszt, u. m. alispán, főjegyző, főügyész, főszámvevő, azonkívül egy árvaszeki ünök és egy királyi jegyző, valamint több lovag és fomandarin választási elnököknek va-

lasztatott meg, vagyis inkább kinevezet-tek az alispán által.

De ellenzéki embert villanyos lámpával is hiába keresnénk közöttük.

Felvonattak tehát a nagy agyú is ellenünk. Se baj, megálljuk a tüzet férfian. A bukás önmagában még nem szégyen, a lovagiatlan fegyver használata az, a mi a győzelem értékét csökkenti. Mi ilyenek nem küzdünk.

Csak azt legyen szabad kérni az igen tisztelt alispán úrtól, vajlon ez előzást megengedhetők tartja-e ő a közigazgatás érdekeivel a politikai tapintattal?

Hiszen ha már annyira meg van szorulva megbízható emberekben, hogy a missióra fő és törzs tisztviselőit kénytelen alkalmazni, ha már annyira rajong, hogy a különben partatlan állású választási elnököket is csak saját partjánbeli felatálthatónak, hagyján! mi nem szólnak ellene semmit! De kérjük alásan sziveskedjék nekünk megmondani, miként véli saját hivatalos állásával, saját lovagiaságával és erkölcsi reputációjával megférhetőnek azt, hogy ő épen az apatini kerületbe nevezette ki magát elnöknek, azon kerületbe, melyet ő három országgyűlésen

képviselt, a melynek képviselésére Matlekovicsot leginkább ő segítette fel, a melyben Matlekovics mint jelölt most is az ő befolyásával szerepel, a melynek székhelyén az ő édes atya jegyzöképek egyik öcsése segédjegyzöképen van alkalmazva, és végre is, hol a másik öcsése mint ügyvéd működik.

Persze hogy a „Bácska“ mint hivatalos lap ezt mind nagyon természetesen fogja találni, de mi azt hisszük, hogy mellozve az itteni tekinteteket, ő neki mint a megye első kormányzó tisztviselőjének, a választás napján mégis csak a bácskai Burgban lenne legilletékesebb helye, és onnét sokkal tekintélyesebben intézhető a sürgöny-váltások és az összes választási kerületek esélyeit, sem hogy magát a kortesszerp gyanujával komprommittálja.

Választási mozgalmak.

A kormánypart garazdalkodása.

Hogy mily erőszakoskodást folyt ki a kormánypart e megyében, tanúsítja a következő level, melyet az apatini kerület egyik választója írt aki ugyancsak a múlt hó 29-én Szemző Gyula képviselőjelöltnek tisztelő bizottság egyik tagja volt.

Doroszlon 1884 május hó 29-én.
Milyen tisztelt nagyagsos uram!
Mai hazavonulásumk Zomborból nem legdicsebbőben történt. Zomborból szeren-

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Zsulyovits Lajos emlékezete.

— Szül. Zombortban 1859-ben. Meghalt 1884-ben.

A zombori temetőben egyszerű fejfa jelzi örök nyughelyét egy ifjúnak, kinek neves szivét, fenkölt gondolkodását, szép jellemét és sokat ígéro tehetséget oly koran kiköltötte a halál gárgyohellete szüleinek, testvéreinek nagy fájdalomra, barátainak és ismerőseinek banatára. Virágos sírhalma körül ropkódnak a kis mehekcsék, — siratják leg jobbat barátukat. Csendesben susognak, hogy álmat se zavarják annak, ki oket annyira szerette. Nem fosztják meg a sírdomb virágait a méztől és illatjától, — hogy annál tovább díszlegjen annak nyughelye, ki oly jól tevéjők volt. Az eszményített barátság szent kezelete visz engem is sírjához. Merően szegezem tekintetem sírjára, — míg lelkeim visszaszáll a múltba és könyvet zokog a jó barát halmlára. A mulandóság fájdalommal tölti el a szívet, de az emlékezet fonala megújítja azt, ami mulandó és feledhetlen teszi azt, amit az idő hullámaival elföd. Az emlékezet édesen varázsolja a keserű perceket is, annál inkább a kedves idöket és tetteket.

Elöttem áll a jó barát fekete papi ruhájában, vézna, közöngyagság alakjával, egyenesre felsülkint szög-hajjával, magas homlok és naszkintetű éles, de szelid fekete szemével. Fülemben cseleg nyeli hangja, mely a romlatlan jó sziv mélyéből hatott a meggyőződés, nyiltság és őszinteség kifejezésével. Látom ott a gyermek-évek boldogságában vidáman és

lürgön, látom ott az igazi jövedv és táncz hevében kigylort orczájának piájával, látom ott az Isten oltára előtt papi komolysággal a hit eszméjétől áthatva megálázással, látom ott kicsiny méheik között eltelve a természet és munka örömeivel és látom ott a betegséggel küzdve halványan, leverve a bizató remény-nyel.

Itt nyugszik, elfedve szemem elől, de emlékélt a sir ridegsége sohasem fosztja meg tőlem.

Szülönek háza a honvéd laktanya tözsomszédáságában lévő, melynek torona kerte az a kertjükkel határos volt. Sok döküdtent el-töltöttünk a kert kerítés vastag főköfának tetején, el-el nézve a honvédek tornászati mutatványait és kileves azoknak tövazását, hogy mi azt ott — a tilalom daczára — utanozhasunk. Alig távozott, Lajos barátunkkal az élen ugrottunk le a magas falról. Oly a tornamerest és jaj volt annak ki mutatványaim nem merte utanozói. Volt köztünk egy elkényeztetett félos és jöveds fu — ezt nagyon megtréfálta. Tornászók cipözinket levetetük és félre tettük egy sarokba. Lajosunk a teszályt kozott fog egy nagy varangos békát és bele dugta elkényeztetett barátunk cipözjébe. Meleg volt, a béka a cipöz orrába huzódott a hüsbé. A pufók szölgáló hárságyon hangon jelenti a kerten keresztül, hogy az aludt-ejzenosa fel van távalva. Hajrá! ki öltözök fel hamarabb? Barátunk kezdi cipözöt felhuzni, de az csak nem megy fel. Képzeltéto szegény állni állapot. Végre beleyul az akadály tárgyért. Ektelen sikoltás és ugatás az undor mindenféle nemeinek kifejezésével majd elulaj a mi finyás barátunk

mig mi kacajjal másztunk vissza a kökerítésen keresztül — mert ez volt a legtrövedeb és tornászokhoz legemlőbb ut. Nehezelt barátunk ott hagyta az aludtjejzenosát és jó ideig nem jött tornászni. De végre is kibékült.

Volt emel tréfasabb esete is. A zombori gymnasium ötödik osztályának szép színeszők neveivel össe-vissza faragott pajtát nem sokan állták. Kevesen voltak, de egy-szálíg osszetartók.

Ha egyikünk tanári engedély megtzadása mellett ment előtkönyvelési mulatságra család kötelessége miatt — ugy a másik engedélyt kérés nélkül ment el oda, hogy a carcer büntetés egyótt tölthessék. Ha pedig a közeli „Sikara“ erdőbe kimentünk az igazgató urral botanizálni és az egyenkint előldogosa bennünket séta alatt kezdett examínálni, — ugy mi össebeszélgettük, hogy egyikünk sem felel, és léd beírva a nagyon rettegett „notesha“ a kerek „tertia.“ Szóval nem volt köztünk elhiute a vizsaly magya. Annál nagyobb volt az ámulat, hogy Lajos barátunk egy társunkkal — kit a legzótartóbbnak ismertünk — valami fölött össekecozzant. Párba hívavolt a vege. Lajosnak kihivták és peddig — horrendum dictu — bunkós botra. Találkozás másnap délután 4 órakor a bezdáni erdőben a csárdia mellett. Az amerikai és amerikaias párbajok mindenféle nemeiről, kard, vitér, pisztoly, puská, ágyu, penezulios, öllő, borotva köttü stb effle párbajról hallottam már, de párbajt bunkós botra meg nem. Ez is Lajosunk eredeti ötlete volt. Ily foggyvernemmel való lovagias elégtétel adás-vevésnél én a

kihívó fél legnagyobb nehezeletere nem segedőkezhettem, ezt tudtam meg azonban mégis. Az ellenfél a rekkeno hősegen egy hatalmas füttykössel a válan kikutyagolt a bezdáni erdőbe és csak egy csurgott az izadság róla, meg Lajos a hús szobában otthon emel helyett talán a legyeket csapdosta agyon. Az ellenfeleket másnap bekejobott nyújtott ezen kijelentéssel: bocsanat de oly távolra ki nem vittemet az én nagy bunkos ojomat, mert nagyon nehéz és senki sem akarta abban a kutya forró időben, szegény lovat befogni. Volt erre általános kacaj, de egy másfél évig tartó szélis harag is.

Gymnastika aki verseket nem írt volna és nem lett volna szerelmes alig képzeltéto. Ö sem volt ettől ment. Verset írt és szerelmes is volt. Azon lelkes ifjúkölő álló kerület, melynek teje s központja a felelhetlen emlékü jó Bosnyák Istvan volt — annak ő is egy munkás tagja volt. Verset nem létében meg a mértéket prózában kezdett dolgozni és igen szép festésű természeti leírásokat, kisebb elbeszélések s novellákat írt. Ez ifjúsági egylet későbbi elnökéül maradt szép díszkötetű írott „egyletű éknyövbem“ talalhatók sziv és észhez egyaránt szóló irodalmi szép dolgozatai. Annál több dolgozatot bírált. Ha egy beadt költő művet boncz késk alá vet — írójának nem volt mit nevetni. Kérlelhetlen szigorral mondta ki érveket, megazad sujtó itéletét a hibák fölött, meg az elismerés meleg hangján adozott az iró előnyös jó műveinek igazság-szeretete miatt mindenki becsülté.

Ez időtágra ekk szírelme, mely ideális a legmagyasztosabb értelemben. Szeren-

Korteskedő szolgabírák.

„10160. sz. alisp. 1884. Hirdetmény. A rend és köznyugalom megőrzése érdekében a kuszóbon álló képviselő választási mozgalom alatt — felhívom stb. stb.”

Ott az írás, olvastok. De felalálatok-e benne azt, a mit kerestek? A ki látja azt a házalást, mely hivatalnok állásban levő egyének — a ki hallja azokat az expedíciókat, melyeket erre bátor szolgabírák a kormánypart jelöltjei érdekében közszépről községre járva elkövetnek, szóval a ki nem sűket és nem vak: az kétségkívül várakozásában esalódva tette le az alispáni hirdményt.

Hogya ezen hirdményt fogamazsa — születése körül a józan, a tisztázókerületet is lett volna eszközre: bizonyára becsúszott volna annak szövegébe a következő actualis incusum is:

„Komolyan felhívom egyuttal a községi szolgabírásgot, főképen pedig a járási elöljárósgot figyelmezt a bünt. törv. könyv 187. §-ára, melynek fogva azon közhivatalnok, a ki hivatala hatáskörébe eső eseményre, vagy arra vonatkozó igérete által, valamely választót, bizonyos jelölt melletti vagy elleni szavazásra, vagy a szavazástól tartózkodásra bírni törekszik: két évig terjedhető fogházzal büntetendő, egyszerűsindim hozzáteszem, hogy mindazon községi illetégek törvényhatóságai tisztviselő ellen, a ki első kötelességével ellentéte helyezkedvén, a választási jog szabad nyilatkozását akár fenyegetés akár igéret akár más, meg nem engedett állásánál fogva nyomatékos módon akadályozta: az 1876 évi V. illetégek VII. t. cikkék határozmányai fonatán, a legszigorúbb fogvelmi eljárás és törvényes megtorlási fogom alkalmazásba venni.” — — —

Hanem — igaz: annyira hozzávagyunk már szoktatva a hivatalnok érkezők megéréskedéséhez — hogy ennek — a normalis viszonyok közt kötelességszerű — figyelmeztetésnek az óhajátasa már — nevétséges idealismusként látszik.

Most még csak látszik. De ha így haladunk, a mit megkezdettük: hőbort idealismussá is válik nem sokára. Magunkon áll, érködni a felett, hogy a hivatalnok kötelességszerűt és lelki-

meret teljesen veszendőbe nem menjén. Kötelességükben áll figyelmeztetnünk azt az egyszerű polgárt — a kibén a jogéretet már eddig is netalan megintéskedésbe itrt, mely létköznapj korleskedésbe itrt magát, felrikszkázi.

Ila már az uralkodó kormányzat alatt teljesen ki lettek vetkőzve a törvényhatóságok politikai fontosságukból, a hivatalnokai egyszerű közigazgatási közegökké degeneráltak, élnők a rendbörtizs szerepét játszva főispánok: ha már a hatalom kezelőinek anyagát, a nyira megtárgalt a lelkiismerete, hogy a visszalekés elnézésben nem ismerik fel a — kötelesség mulasztás hibáját — akkor bizonyos, hogy nem a nép öltök, hanem ök tartoznak elöfogadni a néptől a politikai impulzust.

Tartsuk ki előjük a hivatali kötelesség ábcézőjét, mielőtt kuszóbonk a hivatalos korteskészimakkal a tisztviselőt — legven választót — legyen kinevezett — hivatalát mindig csak bizonyos megjelölt hatóság szolgálatára nyerte el.

A köz érdeke első sorban az, hogy elöajátasa, akarat, igénye — jogtörvény és igazság szerint — érvényre jusson.

Nem világos visszalekés-e a hivatalos hatalommal az, ha a tisztviselő — akinek első vonalban éppen a közrend és a jogok szabad érvényesítésének megóvását kell szem előtt tartania — a kötelevény szabad nyilatkozatának meghamisítására vállalkozik. Hogyan varjunk a közpölgártörvénytisztellett, mikor a szolgabírástb. elől viszi az asót a végböl, a törvénytilalom oszlopait aláassza? „Beszélhetek!” gondolják ök máskukba nevetve, „Annyi rafineria van a mi concepciónkban, hogy a szoros értelmű hivatali büntétt, vagy vétség valamelyik kapufájára fel ne üthess!” Ezt gondolják. És éppen ennek a sötét-bárton gondolkodásnak vannak megalozan tanuságai: melyek miatt hanyatló erkölcsüket a józan közelet méltán megkövezi.

Feltelehető-e az, hogy egy szolgabíró — a kinek csak a kulacs hibá-gabirojának mondott: „Herr Stuhdrich, gebn acht die Kortes-n vern bei legény módjára kiinesről kiineser jár — kére gessen künnyörárljon,

bábeszéljen: a nélkül, hogy ha, és a hol kell, a szavazat ártát is alkuba ne vesse. A világné — helyesebben az érdekrend természeté az, hogy igéretét keesegtetést, — szolgálatát viszonsgalatát, — adományért előny, — tromfira tromfot várunk és tudunk.

Végre is csak az az igéző, vagy fenyegető veselkedés képezi a választási jogvértés essentiaját, melyet reálé, vagy melytől felve, a választójának szabad gyakorlatában megintat. Mindenesre előll pedig a hivatali visszalekés tényálladka, ha a közhivatalnok, tisztviselő állásával, hivatali tekintélyével kölesönöz sulyt elöfántorító mesterségének és meg nem engedhető módon befolyásolja a választó elöhatározását, — történék e befolyás bármelyik párt érdekében: hivatali visszalekés lesz ez annyival inkább, mert egy kortes-hivatalnok kezében a magán-érdek — a pártvédevel eszközeve alosonyon a közhatalom tekintélye.

Hol a fogvelmi eljárás, és mire való, ha nem az ilyen java lelkiismeret megfenyítésére? Hol vagy Adám?

Nem is szölnk arról, hogy a tisztviselő korteskédése csak szoros hivatali kötelességének elhanyagolásával járhat egytt: de a mivé lesz ezen a megkezdett uton a tisztviselő tekintélye? Hogy valaki manapság ebben az erkölcsi jöban részesüljön — hála a fejéremellett jogerzültnék — nem elég többé gömbölyű potrohú és a hoztont üstök!

Hová lesznek ezen az uton a pártvédelemnek meghamisítására vállalkozó hivatalnok a közhivatalnok önzetlenségében, ha elvesz bizodalomunk a felelő, hogy a reá bizott hatalom! Vissza a szemlék és es. érdekek dös-ség, szóval mellétkintetek nélkül kezeli.

A korteskedő közhivatalnokkal szemben egyetlen jogos magatartása van: a józan érzelűtő közpölgárnak, az: hogy megvonja tőle a bizalmát és a tisztelést és a mennyiben beállitana hozzá — egyik vagy másik mosolygó orezával, vagy ránczolt szemöldökkel — megmondja neki ugyanazt, a mit az öreg Winterstein választókerés szölbíró — a kinek csak a kulacs hibá-gabirojának mondott: „Herr Stuhdrich, gebn acht die Kortes-n vern bei legény módjára kiinesről kiineser jár — kére gessen künnyörárljon,

esésen megindultunk és a nagy portól és hószéllet megszömlözve, azon reményvel értünk Szatmára, hogy majd egy pohár sört megiszunk, de nagy meglepetésünkre anagy vendéglő bejáratánál 3 zsandár állott tötöl töl talpig fejverben és nagy rimákkódásunk daczára sem akartak beereszteni és elutasítottak bennünket mintha rovvott elődelt emberek letnünk volna, s így legnagyobb szögyén és gyalázattal kellett Szatpárból kivonulnunk. Mi kik nagyságodnál csupán csak tiszteivel voltunk és a közsének legelőkelőbb polgárai közül valók nek erözök magunkat, nem volt köztünk sem rabló, sem gyökös, sem pedig rovvott előtti ember, mégis a legnagyobb gyalázatot kellett türnünk. Elmuldásunk alkalomával tudtuk meg, hogy miért nem engedték bennünket be, mert ott volt a nagyvenedgőben a kerületi szölgabíró ur, a doroszlói jogyező, doktor és doroszlói plebánus. Tehát mi a legadályosabb kéressel esekélünk nagyságod előtt, szívességekhez az országos eljárás felett intézködni és mind annyian maradtunk alázatos szölgát.

Bartol István és társai.

Egy füst alatt közölünk egy aláírásívet, melyre a kormánypart emberei Doroszlón boesájtottak ki, és mely szöszserint szövegében így hangzik: A aláírás: Aludrott becsületszavamat adom, hogy az 1884 évi országos képviselő választás alkalmával dr. Matekóvits Sándor eddigi képviselőnkre szavazok.

Aláírás

Az aláírások eme nagy sorát térszük miatt jóvá hagyjuk.

Mint értesülök Apponyi Albert g és Szilagyi Dezso a napokban ismét a Bácskaba jánék.

Ellenzéki mozgalom a hodsági választókerületben. Cservenkai ellenzéki erözletti polgárok bentarták az egész választókerületet és nem esékély számú hivataltok találtak. Mult hó 29-én Filipován bizalmosszevvel volt, a hol a végrehajtó bizottság megalkult és egy jelölt felszöltására megbizást kapott.

Az újvidéki szerb választók, akik a beeskerési program híveit, elöhatározók hogy Újvidéken jelöltet nem állít nek fel, de egyszerűsind elöhatározók, hogy kormánypartit jelöltre semmilyen szin alatt nem fognak szavazni.

A bács almasi választókerületben dr. Kanysyóczy György ellenében, Olaj Lajos visszaválasztése folytán mint hírlék Szakás Alörján helyböl ügyvéd fog felépni, más részről Pál Antal volt az alispánt emlegetik.

tett ezáltal a szerelemmel, mely megelégszik ha az addott lényt egy alomlásában magához ölelheti s szüzi csokor kívül nem két egyebet a boldogság számórtó kéjéböl.

Boldogság sugározott le nemes arcáról, midőn a szeretett lényt láthatta — ha vele pár szót válthatott, — még akkor is, midőn már tisztán tudatában volt annak, hogy hivatalosán fogva az sohasem lehet az övé és midőn már másra, — nem ő rá mosolygott a piros pozsgás ajk. Azon fekete szemű kislány hebezen tudja mily sentimentális rajon gassal csúszott rajta az, kinek koporsójára — hagyományos szokásból — egykedvően dobott egy pár rögöt. Sirba vitele szívének szent erzelmet. Elporlad a szív és vele a szerelem is.

A világon minden mulandó.

Az újkorú édes emlékek, mint mesék vonulnak végig előttem. Azon éjjel midőn ketten beleukutunk éjfélkor a csatorna kelő közepébe: az sok éjjeli vadászalónkhoz, melyeket vadászgye hiányában halivalággal kellett rendeznünk a finanszemenek kikerülése miatt, azon leányvár kirándulást, a melyné a józanabbnak füstölni kellett a többit, hogy a Duna partján az okólnyi nagyasún szönyök bennünket föl ne fájtsunk; azon három jó napot a melyet előlítottunk a bácsi barátokkal a deák fultang mindenféle neiveit azon bodrogvári expedíciókat, melyeken nappali időföltés után az éjjeli kalándok élelemények gazdag változatosságával sokak nak élénk emlékebe lesz még... stb. stb. mindezeket leakarám írni iven kellének hozzá. De valamennyi expedíció azóta kezdődött, hogy háromnál többen nem tervez-

tük, de benne néha tiszzerannyian vetnünk részt — és hogy az első volt mindig a költéségetés. Kivéven egyet — amely alkalommal Lajosunk magat — nem maradtunk. Hogy is volt? Vízí választott, volt kacsára. Reggel 5 óráig délután 2 óraig csolnakban ülvé, felhúzott sárkányokkal lesték Nimrói unokái a vadat. De hába. A nagy hősegtől eltárdadva, a csolnak hájtástól kifáradva alig lézengtünk. Az éhség is belevágt a körmeit gyomrunkba. Lajos barátunk kétség felészden a harscákat és nemsokára patgözli fel mellett gözöltgött a halászlé Bicskeiagyeztörzött kenyérszeletekkel várják az éhes partit a halparikáist. Lajos nem ismérvén a halfözés titkait, kukta módra neki megy a nagy főzőkanállal és a puhára főtt halparikáist derekasan megkavarja, hogy oda ne kezmásozdon. A halászléből lett pempő melyet meleg szájka és eszontokál. Így maradtunk mi éhen.

Kalocsára ment a papi pályára. Szinte hihetlenség volt előttünk akik, ott ismerték. Lajos és pap, két ellenétés egymást kizáró fogalom, Kiváncsian vártuk a szünetit, hogy láthassuk. Egy évi papi cursus is elég arra, hogy az embert úgy külsőleg mint belsőleg, úgy kiforgasson, hogy tulajdon szülo anyja se ismer en tulajdon hára. Lajosunkat a Kalocsán töltött étv nem igen változtatta meg. A felselidült íva a férfias tudat és a helyeseben felismert pápi hivatás tiszta vallási nézet meggyöződése a leendő lelképítész szabadelvűséget jelezte. Nem ragaszkodott a szarhas ridög botjához — abból csak azt hitték és követte amit a józan és sugallatával öszszefehertőnek talált. Kalocsán átutazva töb-

ször megindogattam, aminek nagyon örült. Ott is melánki szerette nemes szive miatt. Kalocsán a papnévelézésé volt. Itthon a szünetit alatt legszivesebben időzött szép érendben tartott méhesében. Mult év nyarán az ifjúság elöhatározó, felövalósáskat tartani. Idő rövidsége miatt mindjárt kezdetben lelakadtunk — nem volt felövaló a kitözött elemet. Eleument Lajoshoz, — ott találtam mehei között. Felsőlötton valányien felövalóban, ekkor láttam utoljára. Alig ismertem sásra egykét nap alatt készen volt, a szép és tanulságos munka a „mehészetről”, mebir — szava alig volt hallható. Vigasztalatt a közönség élnéken megjezöttent. Budapest az „országos méhész egyesületben” többször felövalótt értekezési, nemkülönben a megyei lapokban napvilágot látott jeles szakavatott és hasznos méhészeti dolgozatok melyekből egyaránt tudományos és praktikus elvei szörgöztek ki — a leendő lelki pázok humanus és hazafias működését jeleztek. És e sokat igéző tehetésnek, a szülo örömeslődési büszkeség és reménynek fonálát emlesztette a kerülhetlen halál. Isten bölcsesége végtelen és felöhatatlan — nyugodjunk meg benne.

A gyöngö testszervezetet elösvazaltotta a megerőltetett szellemi munka. Elvezette a sikeresen a papi tanfolyamot, — de nagy yzenesége miatt felszentelt nem lehetett. Mily szomoruan panaszkodott; hogy társai elöhatvátsukat megkezdhettek, s néméleg vezethetik fáradságuk gyümölcsét, hasznára lehetnek az emberiségnek, míg neki teteletlenül a betegséggel kell küzdenie. Sokszor említtette jó barátját Bosnyák Istvánt, hogy szövegét házától, de mindenekelet a két fél úgy mint barátja, ő is oly sorsra jut. Vigasztalattm szögyényt s pillanatny feljöttje

baját, de a másik perczen már ott ült homlokán a sötét gondolat. Betegsége rosszabbra fordulván, Striába ment az Ausseiferenyek közt üdülésre. De onnan is reuánytellenül jött haza, és itthon agyba fölő meggyökeztelte magát. A gondos szülo ápolása az adadó testvérjé gondozás az orvosi tudomány és leleményesség daczára gyözött halál. Pár napot itthon időzöven leöboráncs, ekkor láttam utoljára. Alig ismertem meg. Sem feküdni, sem ülni már nem bírt — szava alig volt hallható. Vigasztalatt bizgatott, hogy a jötköny tavasz nyelve jöveggel, balzsamos virágállatával meghozza egészségét. Merősen szögezte reám, beesett szemem a kétkédés kifejezésével. Elbűszkoltam. Azt az utolsó tekintetét, azt a végsőtö kézzsörizést sohasem fogom elfelejtini. Mintha csak azt mondta volna: sohasem fogok többé egymást látni e földön. Könyök gyülnék szemembe és eszembe jut a czenkitetemenben Széchényi sirböltjén a fölirat: Voltunk mint ti Lesztek mint ti Por és hanu.

Donszlovits Vilmos.

A gyilkosnő.

— Régi völezjt író köntösbén. —

Május elséjét irak Zomborban, mikor én és Imre barátom (ha csak az illem szabályait meg nem akartuk sérténi) kénytelenítettünk a szép emléki É. család vendégülömltetni jó barátját Bosnyák Istvánt, hogy szövegét házától, de mindenekelet a két fél úgy mint barátja, ő is oly sorsra jut. Vigasztalattm szögyényt s pillanatny feljöttje

Az apatini kerület küldöttsége Zomborban.

— 1884-ik évi május hó 29. —

Az apatini kerület elnöki zászlós lelkesé-
dése, melylyel az ellenzéki bizálat Bács
Bodruig meggyében első tüzte ki, — ismer-
tesen olvashónk előtt. Az Apatin-községbe-
leg intiatíváját az egész kerület folyton
növekvő lével ragadta meg, s mint tudó-
sításainkból látható, — ma már által van az
apatini kerületben a kormánypártnak egy
maroknyi híve. Az ellenzéki párt megála-
kulása mint jelezte volt az apatini s prgl-
szó-iványiak közreműködése mellett f. hó
24-én Kupuzsinán ment végbe, hová a
küldöttség 11 köcsival érkezett s a hol
banderummal vártak őket. A Kupuzsinaiak
egyhangul Szemző Gyulát kiáltották ki
képviselőjölüknek s esatlakozva az ér-
kezőkkel f. hó 25-én indultak Szatpárra.
A határon a prgl-szó-iványiak 6 köcsival
csatlakoztak s mentőleg s Szatpáron kifőrd-
lelkesséssel fogadták. A fogadtatás fe-
nyét nagyban emelte a polgárság, mely
diszgyerekenlathat vonult ki a menet elé.
Az érkezés Sztajosa Ura házában állapodtak
meg, a hol — dacára a zombori város-
nak rendkívüli nagy számban gyűlték egybe
a választók. Itt ismét Szemző Gyula nevé-
llette a polgárság s 5 köcsival, zászlókkal
csatlakozva elkisértek a menetet Doroz-
lora, hová úgy 11 óra tájba érkeztek. Do-
roszon az utcák végétől-hosszról fől
lobogozva s mise után a nép előtt Rudít-
pártelnök tartott magvas beszédet, melynek
végzetével a derek dorozslóiak egyhang-
lag Szemző Gyulát kiáltották ki jelölnek.
Azután zenezés és a dorozslóiak 5 köcsival
csatlakozása mellett d. u. 2 óra tájban
Szöntára érkeztek, a hol a fogadtatás ép-
oly híven tükrözta vissza az általános lel-
kesedést. Szemző Gyula iránt, mint a keru-
let minden községében.

Az apatini kerület tudvalevőleg 8
községből áll, melynek csak egyike t. i.
Apatin városa kerle föl Szemzőt a jelöl-
ség elfogadására. A jelölést választó pol-
gárok f. hó 29-én tehát választási község-
ből egy küldöttséget állítva össze megje-
lentek Zomborban, hogy így az összes köz-
ségek nevében kérjék föl a közbizalom s
közseretet legelektantságból jeleül Szemző
Gyula urat. A küldöttség mintegy 180 ta-
got számlált, mely a „Vadászkürt”-szállo
előtt összegyűlekezve, zászlókat lobogtat-
va, vonult Szemző lakása elé. Ott Kúttá
Mihály pártelnök ékes szavakkal tolna-
csolta a küldetés célját, ifj. Mayer János
neméül tolna csolta a kerület érdekeit.
Bunyevésit Szma pedig székely nyelven
adta vissza az elmondottakat, Szemző Gyula
meghatározott választást először urgyarul,
azután neméül köszönte meg a személye-
iránt tanúsított bizalmat s mitután a szerb
nyelvet nem bírja, helyette Martoni Ka-
roly ur tartott lelkes beszédet a küldött.

„El nem feledhető jószívűséggel, kedves
öngel kívántak szórakoztatni bennünket,
„Mit afele fálusi emberet s kik — Iste
nem! — meg oly jók is voltak mindezek
hoz, hogy maorító nyakasságaikkal még nin-
ket reszegténi is szívesek voltak.

De fájdalom! — az ilyenkor gyorsan
ketyegő óra éjfel után egyó matutot és
ekünk — válnunk kellett. Igen válnunk
kellott! Az utolsó koszosnyev kezorítás u-
tán a kapu tompa morajt adó hangzával tud-
tunka adta, hogy mi kin és ok vannak. Én
azt a kiálthatatlan kapu görbény keze-
foglalóval, szammal láthatólag nem lett vol-
na ezreléto, — úgy mi bizony bizony meg-
„kin” is „ben” éreztük volna magunkat,
mert az agyunk úgy telve volt az édes
„valoval” hogy meg a rideg „valótlant” is
valónak tartottuk. Pedig hát fájdalom —
mi „kin” és ok „ben” voltak.

De lstenem most hova? — tőpren
kedtem.

Pihenni — mondja a piruló Imre.
Agyba? — kérdem.
Nem oda... a parkba... dadog.
Ugy-e oda, hova a zombori élel ura
csok (olyan magad felek) és hollyek ab-
rándozni mennek — felelém kissé csipősen.

Barátom fővel intette az igent.
Menjünk hát — nyugatán. Hisz jó he-
lyem van nekem is ott. Hadt ledél az a
virágos lég ábrándjaikkal, hadt nőjön az a
titkos sóhajok kajaia, melynek alapját
tudj lsten hily fiatal ember és szerelme
holgy veti meg s naponként gazdagítja.
Menjünk, menjünk — biztattok egy

ség szerb tagjaiból. Erre Ruff Mátyas be-
dáni derek íparos az egész kerület nevében
köszönte meg Szemző ur ana hazafias el-
határozását, hogy az apatini kerület képvise-
lőjöltségét elfogadta.

Onnan a küldöttség pihenőre ismét a
„Vadászkürt”-szálloba tért vissza, hol a vil-
lász reggeli-gazállo a déli órákig elzár-
dott. A lelkesedés — mely nem mesterkelt-
nem erőszakolt, de mézetenél a szív mé-
lyéből fakadó volt, tőib izben nyílvánít-
lékesszavú felkeltőttében. Először is Báh-
tyó helyb. kátházta mondott szerb nyelv-
egy minden tekintetben sikerült felkü-
szöntöl Szemző Gyulára, mely Szemző vá-
laszolt magyar nyelven, felköszöntvén a kül-
döttséget. Ruff Mátyas az ellenzéki zászlók
diadalára írté polárat, Gráber Jakab né-
met nyelven köszöntöl föl nemetajuk pol-
gártársainkat lelkes maguktartásáért. József
Sztéván gyönyörű folyekonyssággal közölte
föl Szemzőt, melyre szólni nem akart „zsi-
viók” hallatszókat. Holzhauer apatini pol-
gár német nyelven köszöntöl föl a választó-
kat, mire ismét Ruff Mátyas szólott föl az
indítványozva, hogy „Szemző Gyulát szer-
tet képviselő jelöljünk kiserjük el laká-
sra s vegyünk tőle bícsut a legközelebbi
vizsontlástig!”

Ezzel ért véget a kedélyes villáresz
sely, melytől egyébként városszemlélté
legonja is részot vett. Ez alkalommal mag-
töl a néptől szantalan parasz jót főlnék
hoz a joggyök s szolgabírák határánál né-
szakoskoldásáról, de különben sokan pa-
naszkodtak Schmausz apatini joggyök, hogy
az igazgatóesok s feyogtetesok terén tul-
lépt az korlátot, melyet a törvény eléje szb.
Nem akarják e helyt mindazt részletezni,
a mit a választási viszádszelek körül egy
s más községből hallottunk, hiszen a köz-
sodás megyei egyesült ellenék annak
idején egyttesen fogja megtenni lépéslet
s törvényeségek meg fogják kapni érde-
lett büntetését!

Legyen szabad e keserűségek helyett
inkább a lelkesült nép humorának győ-
nyöről — a kortesdálorkól szólnunk.

A kortesdál is ugy születik, mint a
népdal. Szerzője ismeretlen. Ilyen dalokat
hallottunk e kedélyes társalgás közepezt
s egy-ek stropháit föl is jegyeztünk közlök:

Szemző szin szászok legelő
Heg-völgyén ül horgok szögcs;
„Matkovics — Salavari —
Sem kell nekünk kormánypart!”
Ejten hat szent!”
Sem kell nekünk kormánypart.
Ingrét se kell — ha akárik,
haladál ki minékünk,
Az is leges a kovácsok!”
Ejten hat szent!”
Kormányunk van szin szögcs
Hogy az adák terelője,
Mert olyan nagy a kovács,
Hogy jten a mondhatók.”
Ez a haladál szin szögcs
Hogya vősszélben szögcs
Elné-báni kesen érte,
S mindig gonja van a népre
Ejten hat szent!”

„És mi elindultunk az éjben. Derült
hűdég, de gyönyörű májusi regg volt. Az
ég zernyi csillagaival vidáman mosolygott
a földre, és c mosolyban annyi csabto bü-
báj rejtett, hogy mi ellenállhatlan kedvel-
meztünk a parknak látogatására, Mire oda-
értünk a felkelő nap bíborvörös sugarai
megaranyozták a fák lombját és úgy nez-
tek ki, mintha a szomszédos kertész leány
aranyozómecszével vonta volna be őket. La-
sanként regeledni kezdett a fák alatt és mi
egy barátságos padon heverve ábrándoz-
tunk meg mindig azokról a szép angyal-
kákról, kik... de —

„a regg maorító levegőjében meg-
zengtek nek maorító köszöntöl híváló accord-
ja s mi — folytattuk ábrándjainkat. Végre
megszóltam a karonom heverő barátomát
és kérdem:

Szereted még most is?
Szeretem oly hévvel melylyel csak egy
nöt szeretni lehet — felelé igaztalan.

És azt hiszed hogy érdemel ő ily lán-
goló szerelmet?
Barátom! — kibén annyi tisztaesgöt
annyi széplőden bóbájt, annyi vázást, annyi
szézes érenyt lát valaki, mint annenyit én
férdtem led benne, az megérdemli, hogy ő
valaki szíve piros nedjének minden escp-
jével ne csak szeresse hanem imádjá.

Ez szerint te bálványozod?
Mindenen ő felelé — bálványképem,
aldóm és oltárom. Szép arczán a székség-
es szívjószág floral és szerái kifejezése
lik el. Fekete hajának fénnyé kora a nap-
sugaraival, szóval minden költészetet, min-
den bájta legfényesebb eredményben benne
összponztalosa látom. — És hiszem — foly-

A hol két egy kenyér ár van.
Nem lehet tovább élni.
Még a csontok is megszokák.
A hűk is így stanzonak:
Ejlen a Walpurg!
Egész szomorkodni már mi.
Nem lehet tovább élni.
„Bogot” nekét Tiszá Káthá.
Ejlen a Sztajajkosmarany!
Ejten hat szent!”

A küldöttség szép rendben előkérte
képviselőjölüknek lakására s ott hársány
díjnek közöt bícsut véte föl, az ellen-
zékeké melót nyugalommal elhagyta Zom-
bor városát.

Az apatini kerület ohaját tolna csöljünk
mi is, „mílon így kiáltunk föl:
„Ejlen Szemző Gyula az apatini ké-
pviselő ellenzéki képviselőjelölte!”

Alispán ur — választási előnk.

Az alispánok legalább a Tisza-kor-
mány alatt rendszerint ellenzéki érület-
k voltak elédig, — s leszek ezután is. Sz-
eg egy termetesnek. A helygy igazgató-
kusszát szánat ok vannak hivata egy me-
gye területére nézve kibulanczolni s a sok
szakadatlannal főnk rendeltet, ok kénytel-
nek kitarozni, a kizigazgatási gépezet-
nyikörök kerekeit ok kengetik túrom-laj-
laj, egy szóval, ok vannak leginkább meg-
győződve arról, hogy a Tisza-kormány tart-
hatatlan. Azután, mint a megye első tiszt-
vezető, — oly kozbízalom révén jutottak
előleki állásukhoz, melyet nem a magas
kaurnány, de egy megye közönsége nyúl
tob, az a közönség, mely legesztébb ju-
gának és leteredekeinek képviseletet tet-
kező köze, tette pedig azért, hogy a t-
bűlőrl jövő nyomás ellenében vedje. A le-
kisermetes alispánok tehát ritkán állhatnak
jö lábón azal a kormányal, melynek min-
den intézkedése egy támaszpól a saját exis-
tentiájának biztosítására, s egy-egy hosszú
karu áll, melylyel az adozo közönség jö-
gait és érdekeit kell megnyírálalni.

Hanem hát Tisza Kálmán tudott ezen
a baján is segíteni, és rendszeré szigorával
keresztül vitte nem egy megyénel, hogy
csakis oly alispán választottat, a ki az ő
hí emberé. Tisza Kálmán neu a rostelke-
dés emberé. Megmondta főispánjait
az alispán-kandidátusoknak, hogy „Hallják-e
az nrak, úgy akarjon alispánok lenni,
hogy azután ellentmondás ne legyen!”
Hát abba azután a igen sokan eleve bele-
egyeztek s meg lettek választva.

Semmi titok abban, hogy a mi sokok
látó, mindig nyak munkában ülő, orok-
lótó-futó — és siető alispánunk Schmausz
Endre ur, szintén alispán a reven juttat újra
az alispánjához, hogy ügy odaérkezett tesztöl
tul-lelkessélt annak a kormányal, melyly
szemből sokok harivozott már s olykor
tetszelést is magának, mint ellenzéki kori-
teus. Valami nagy igogtorese itt épélt
nem volt szükség, mert hiszen megmutatta
azt az alispán ur hat év alatt, hogy ő nem

igen kukoricázósok ember, nem makra-
csoszokló a magas kormányal szemben,
de meghajítja kezeségen a derekát s ha
kell, hát földig meghajol. Kis ember, kön-
nyen esik neki. Sándor Déla főispánt is
megbeszélte, sola se „válszólókodott” azzal,
hazem kiadta a „válszólóság” titulat neki
késs örömet, s ha megfogalmazott, üntött a
poharába. Egyszóval, Schmausz ur igen al-
kalmas embernek mutatta magát mindaddig
az alispánjára. A kik a kulisszák köze
látottak, azok tisztában voltak vele, Megál-
láttak abban, hogy elvégre munkabíró em-
ber, a hatalommal szemben hasznát nem
lehet venni, összes érdeme, hogy „mindig
sietős a dolga.” De Schmausz ur — elég
diplomata volt egészen ki nem tárti bele
titkait, s ha alkalom adottott, egy kis el-
lenzéki prüsszenteset is rácsavarodott az
orra, persze csak úgy, hogy a mamelokok is
is „kedves egészeségy” kívánhatták.

Igy mégis akadt ember, a ki azt hitte,
hogy a mi alispánunk nem egészen álta-
zos ember, a kivel azt lehessen tenni,
csak akarhat. Mi magunk is olykor jömitu-
lattal azt véltük felől, hogy nem esküdött
a „kormányának „holtonomian-holodolgan”-t.
Nem eszt volna jó azt hinniük, hogy ob-
n a rengeteg megyében egy emberünk
se legyen, a ki egészen a miénk. Szavesen
hittünk róla valami jót is.

De Schmausz Endre ur, most hogy
kormány hatalmat fogpogésben van a let
és nem let” fölött, egyzsere kivágta az
sintjárt, hogy már nem kétség se lehessen
az iránt, hogy bizon ő testestül-lelkestül
mamelök. Nem tetsozt már neki, hogy ug-
szormentében alispánok, most kimutatta
a toga fehéret, — a mit mi nagy közö-
nyetel veszték tőle.

Jó, hogy tudjuk!
S most epül rajta, nagy megyei köz-
zönség, hogy maiket fordítottak a bor s lé-
zen esztma belele.

Az apatini kerületben eschül állanak
a kormány ügyei. Nem akarják többé Ma-
tekovitsot, egyáltalán nem akarják a kor-
mányt.

Tudnivaló dolok is az, hogy egy ke-
pületet nem lehet örökéig az orráral fogva
vezetni. Ez a kerület Szemző Gyulát fogja
megválasztani, a ki merészek ellenzéki pro-
grammal lép föl. Így állván a dolgok, a
Schmausz-család — nem tudni mi oknál
fogva — omnipotens szerepet akar az apa-
tini kerületben játszani, — nekidarálta na-
gat, hogy Matkovics mellett kerteskedni
legh. Korteskedni, ha kell meg nem enged-
tetl eszokozókkal is.

És a Schmausz-család eléggé javabeli,
hogy lehessen is koteskedni neki kedve
szerint.

Az öreg Schmausz Apatin jegyzője.
A segédjegyző is Schmausz, egy jegyző is
Schmausz, a kisermetes, a egy alispán is van,
a ki Schmausz, — denigyet csupa Schmausz,
az egész Matkovics-párt.
Jól teszik ezek a Schmauszok, ha kor-
teskednek a kormány mellett. Ebben mind

leptei s boldog voltam, ha azt a levegőt
szívhatom, a melybe az ismerősök az o me-
lyet belehelik. Ha vele talákosom, anygal-
kodik, felvidül és nevesedik. O az én hit-
tem, reményem, boldogságom, szerelmem,
és mindenem a földön és egen.

Barátom tudod-e hogy mit mondott
egyszer egy koltó a fekete hajú lányokról?
— kérdem erősen a szemek közé nevé.
— Mit?
„Sok szép leányunk azért fekete a ha-
ja, mert a gyíkasság gyászolja, melyet
okozott.” És látod — teven hozzá —
ezen vádat kedvesed melót elviselhet,
mert beleszerelmes mondom, hogy kedvesed
lelkét élés terelje. —

Mit?!?! — kiáltott fel barátom (erre
el nem késztüle taktéko dühvel. En hal-
gattam és figyeltem a hatásra, melyet áll-
tásom vont maga után. Szegény Imsriknék
megvolt semmissé a hallottakkal, ingott a
lába, szája kiszaradt, és vörös lányok le-
begtek szemét előtt. Kesőbb mikor már ki-
bontakozott a meglepetésből, szifárad, ha-
tározatlan, komolyan lépett elembé s így
szólt meg: —

Barátom — ezen állításod most rö-
gön bizonyítsd be, mert különben feledni
fogom husz éves barátságunkat s tulajdon
kézemenl szem az itt mindjárt szívedet.

Végteleml sajnalom édes barátom —
felelém nyugodtan — hogy fájo sebet
okoztam, — de mintthogy újra bizonyítom
és állítom, bizonyos lehetsz benne, hogy
azt bezonyítottam is tudom. Különben
halld hát.

Nem tudom tudod-e vagy sem, de nö-
véret én is szeretem. Mind árnyék követem

leptei s boldog voltam, ha azt a levegőt
szívhatom, a melybe az ismerősök az o me-
lyet belehelik. Ha vele talákosom, anygal-
kodik, felvidül és nevesedik. O az én hit-
tem, reményem, boldogságom, szerelmem,
és mindenem a földön és egen.

Barátom tudod-e hogy mit mondott
egyszer egy koltó a fekete hajú lányokról?
— kérdem erősen a szemek közé nevé.
— Mit?
„Sok szép leányunk azért fekete a ha-
ja, mert a gyíkasság gyászolja, melyet
okozott.” És látod — teven hozzá —
ezen vádat kedvesed melót elviselhet,
mert beleszerelmes mondom, hogy kedvesed
lelkét élés terelje. —
Mit?!?! — kiáltott fel barátom (erre
el nem késztüle taktéko dühvel. En hal-
gattam és figyeltem a hatásra, melyet áll-
tásom vont maga után. Szegény Imsriknék
megvolt semmissé a hallottakkal, ingott a
lába, szája kiszaradt, és vörös lányok le-
begtek szemét előtt. Kesőbb mikor már ki-
bontakozott a meglepetésből, szifárad, ha-
tározatlan, komolyan lépett elembé s így
szólt meg: —
Barátom — ezen állításod most rö-
gön bizonyítsd be, mert különben feledni
fogom husz éves barátságunkat s tulajdon
kézemenl szem az itt mindjárt szívedet.

Végteleml sajnalom édes barátom —
felelém nyugodtan — hogy fájo sebet
okoztam, — de mintthogy újra bizonyítom
és állítom, bizonyos lehetsz benne, hogy
azt bezonyítottam is tudom. Különben
halld hát.

Nem tudom tudod-e vagy sem, de nö-
véret én is szeretem. Mind árnyék követem

leptei s boldog voltam, ha azt a levegőt
szívhatom, a melybe az ismerősök az o me-
lyet belehelik. Ha vele talákosom, anygal-
kodik, felvidül és nevesedik. O az én hit-
tem, reményem, boldogságom, szerelmem,
és mindenem a földön és egen.

a nyiaknak érdeke lehet. Nem is csodáljuk, hogy olyan emberek, a kik ezen kormány alatt üdvözültek, most ezen kormány ellen nem agítanak.

De hát ez rebus in modo ... Szómentében, altabban törvényellenes eseményt követni el a kormány érdekében, — nem nagy vakmerőség, — mert legföllebb is egy pár újságíró lamen-tál érte.

A kormány szemet huny.

Isten nekí tehát, ha Schmausz-család mindenáron Matlekovitsot akarja, tegyen-yen, — ígérjen, fenyegetsen, csalogson, csábítgasson, — úgy se meggy vele semmire. Hiszen kinyitott már annak a so-kig vakon vezetett népnak a szemét. Lát az, keresztül lát a Schmausz-család által szőtt szítán, — s a legkisebb gondja az el-lenzőknek attól félni, hogy a Schmausz-család megválasztja Matlekovitsot.

Nem! A Schmausz-család minden erő-lködése se menti meg Matlekovitsot a bukás-tól, s ha csak ennyi az egész — a Schmausz-családost se éri egyeb baj, mint hogy ki-nevetik.

Azután idők multával tán meg is fe-ledneknek róluk.

Hogy azonban legyen e machinatóban valami bszantó is, hogy a Schmausz-család egészen lejárja magát, hogy különösen e meggye alispánja egyszerre minden népszere-ségnek levetkezzen magáról, elhatározza, hogy beáll az apatni kerületben a vá-lasztási elnöki tisztségre.

Választási élnök, — egy meggye alispán. Mely józan gondolkodású, értelmes alispán fogja oly kevéssé labba vetni a vi-szonyokat, hogy neki aljlon a rohanó ár-nak, s föl akarja tartóztatni azt?

A választási élnök személyében nem óhajtunk pártmért látni, nem óhajtunk kortest szemlélteni, hanem egy mindkét párt irányában magát közömbösnek tartó, hideg, rendületlenül jellemű férfit.

Mely alispán fogja úgy eldobni a sulykot, hogy kijájjon oly terre, a melyen neki szűkségük szemébe fogják mondani a legkevesebbet igazságot?

II. Mi szükség van arra egy alispánnak, hogy oly szélsőségek között akarjon pójaz-zókat elbancságozni?

III. Schmausz Endre alispán lehetett volna szómentében hű kormány ember, de nyil-vánosan kár volt neki más szerepet vállalni, mint a melyre eddigjelen hívottak, kár volt neki alispán helyett választási élnök nek lenni.

Vajlon ha a választási élnök részre-hajló s a panaszok megvizsgálása a meggyére, annak első tisztviselőjére bízatik, — mi garantált nyírunk az olyan alispánban, a ki a választási esata pinczán, mint vá-lasztási élnök működött?

Vagy alispánválaszál akarja fedezni a választási élnök eroszakosságait?

Óvást kell emelünk nyilvánosan az ellen, hogy a meggye első tisztviselője el-hagyja székét s közreműködök a választási harcban.

Ez az óvás nem fog nyomtalanul el-hangzani.

Schmausz Endre urnak lesz módja-ban megbánni ez elhamarkodott lépését, — lesz, mert az ily szereplés legbővebb embe-reit is elantortítja magától, az ily sze-replés éppen csak arra jó, hogy egy meggye közzgyűlésen az alispán urnak meg-szavazzassék — a bizalmatlanságot!

Számithat arra alispán ur, hogy egy-czy egy titkos szavazat utján megkapja!

Egyébiránt, ha nem tekintünk az alispán-ságot összeférhetetlennek a választási élnökséggel, meg akkor is kifogásolunk kellene Schmausz ur szereplését ott az urna-mélett éppen Apatinban, a hol részrehaj-latlansága mellett egyetlen egy se, de ez ellen számtalan bizonyíték harcol.

nek mind a tizenegy választókerületében meg-választott képviselőválasztás határnapjával 1884. évi június hó 13-ik napja ezenel határozó-filag kitűzték; az egyes választókerületekbe, tekintettel arra, hogy azok mindegyikében a választók száma az 1500-at tulhaladja, az 1874. évi XXXIII. L. cz. 59. § ának rendelkezése folytán két-két szavazatszedő küldött-ség alkaltatták, ezekhez az egyes választó-kerületekhez az idézett törvény 61. §-a alapján egyszermind szavazási sorrend-ekintébeben is köveközépek beosztási és az egyes választókerületekbe pedig a követ-kező két-két küldött-ség kiküldetni határozó-tatott, u. m.:

I. Az almásai választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Karácson Gyula, jegyző: Szűts Lajos.

II. A szavazatszedő küldött-ség és egy-zerszemind helyettes választási elnök: Boromis Zsibor, jegyző: Nagel Nándor.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Almás, 2. Kiszállás, 3. Mezevics, 4. Bi-kity, 5. Molykut, 6. Tahániza, 7. Borsod.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrend-je: 1. Csavoly, 2. Felső Szt. Iván, 3. Kunbaj, 4. Rény, 5. Madarás, 6. Jankovics.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Millássécs Antal. Nagy Samu. Kuts Adam. Hirman Miklós.

II. A rigyiczai választókerületbe a vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Ifj. Szalai Károly, jegyző: Rehak Nándor.

II. A szavazatszedő küldött-ség és egy-zerszemind helyettes választási elnök: Lágó Márton, jegyző: Schvemmlein Lőrincz.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Rigyicza, 2. Kutyvár, 3. Gara, 4. Krusov-nya, 5. Sztanisics.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Vaskut, 2. Gákova, 3. Szántova, 4. Bá-raeska, 5. Koluth, 6. Beregh, 7. Bálnonostor, 8. Dautova, 9. Usztajla.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Tápay Péter, Paul József, helyettes jegyző: Egi Mór, Pachter Béla.

III. Az apatini választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Schmausz Endre, jegyző: Galzai István.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egyszermind helyettes választási elnök: Bod-nár Jure, jegyző: Bosnyak János.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrend-je: 1. Apatin, 2. Dorozslo, 3. Monostor-zséh, 4. Szouta.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Prigl Szt. Iván, 2. Kupuszina, 3. Ó-Sztá-pán, 4. Berzdán.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Ertl János, Roheim Károly, Hellyettes jegyző: Breszovszky Vazul, Gillich Péter.

IV. A hódáségi választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Vojnits Dávid, jegyző Szaly Frigyes.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egyszermind helyettes választási elnök: Id. Trischler X. Ferencz, Jegyző: Radoychich Endre.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrend-je: 1. Hódásgh, 2. Keresztur, 3. Déronya, 4. Pa-rabuty, 5. Bogoyeva.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Racz-Militics, 2. Lality, 3. Filipova, 4. Ka-ravukova, 5. Veprovacz, 6. Brevotvacz, 7. Cservenka.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Osterauer József, Schumacher Jakab, Helyettes jegyzői: Antijusz János, Gyarmathy Ferencz.

V. Az újverbszi választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Korbay Károly, jegyző: Dr. Molnár Károly.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egy-zerszemind helyettes választási elnök: Ko-valcsky Lajos, jegyző: Szauer Ferencz.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Újverbsz, 2. Torzsa, 3. Feketehegy, 4. Ó Verbasz, 5. Kula.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Kiskér, 2. Kucura, 3. Szeghegy, 4. He-gyes, 5. Topolya.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Szilárd János, Aszódi Béla, Helyettes jegyző: Tücherer Gusztáv, Banits Szilárd.

VI. A kerynaji választókerületbe: A

választási egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Mihályi János, jegyző: Deák Andor.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egyszermind helyettes választási elnök: Póór József, jegyző: Zupánics Zsly. Lyubmör.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Kerynaja, 2. Ó-Szavacz, 3. Új-Szavacz, 4. Bajnok, 5. Pacsér.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Nemess-militics, 2. Bjaša, 3. Čonopná, 4. Ó-Moravica.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Jovanovics Nándor, Schuller József, he-lyettes jegyzői: Eimann Károly, Kovacs Sándor.

VII. Az ó kanizsai választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Kafza Gyula, jegyző: Mi-hályi Sándor.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egyszermind helyettes választási elnök: Ke-len János, jegyző: Hajduj Károly.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Ókanizsa, 2. Moholy.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Csantavér, 2. Ada, 3. Martonos, 4. Sándor.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Gajcsimovits Mics. Krahl Adolf, helyettes jegyzői: Hoós Béla, Petrovacz Ferencz.

VIII. A ó-becsei választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Zsótér Andor, jegyző: Be-rényi Huzó.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egyszermind helyettes választási elnök: Dr. Mikló Ignac, jegyző: Zavisits István.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Ó Bécse, 2. Turia, 3. Petrovovszello, 4. Járek.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Temerin, 2. Szenttamás, 3. Föld-vár.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Debelyacsky Isidor, Károlyi József, He-lyettes jegyzői: Mikovits Kálmán, Lakatos Béla.

IX. A kulpini választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Szaszay János, jegyző: Herezeg Gyula.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egyszermind helyettes választási elnök: Eigi József, jegyző: Zsigmond Gyula.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Kulpin, 2. Cseb, 3. Új Futak, 4. Ó-Kér, 5. Új-Sóóvé, 6. Gloszán, 7. Új Futak.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Piroz, 2. Ó-Sóóvé, 3. Dszpót Szt. Iván, 4. Bégcs, 5. Bulkesz, 6. Kiszács, 7. Petrovacz.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Grigorjevits Péter, Bierbrunn Gusztáv, Helyettes jegyzői: Signmond Góntér, Csapits Péter.

X. A tovarisovai választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Mezey Károly, jegyző: Mal-lich Károly.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egy-zerszemind helyettes választási elnök: Hippi Miklós, jegyző: Mihályovics Mihály.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Tovarisoa, 2. Gajdobra, 3. Bu-kin, 4. Novoszello, 5. Ó Palánka, 6. Német Palánka, 7. Új-Palánka.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek sorrendje: 1. Bics, 2. Bics-újfalva, 3. Vajszka, 4. Bogyan, 5. Plávna, 6. Pivnica, 7. Paraga, 8. Szilbás, 9. Orovacz.

A választási küldött-ség helyettes elnö-kei: Dr. Bernheim Samu, Pavlovits Isidor, Helyettes jegyzői: Payerle János, Fischer Nándor.

XI. A titeli választókerületbe: A vá-lasztási és egyszermind I-ő szavazatszedő küldött-ségi elnök: Pribil Ernő, jegyző: Mik-lusevits Mics.

II. A szavazatszedő küldött-ségi és egyszermind helyettes választási elnök: Dr. Kresztics György, jegyző: König Gábor.

Az I-ő szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Titel, 2. Zsalya, 3. Káty, 4. Vilso, 5. Kovil-Szent-Ivan, 6. Mosorin, 7. Alvo-Kovil, 8. Felső-Kovil.

II. A szavazatszedő küldött-séghez be-osztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Gyurgyevó, 2. Nadaly, 3. Gardinovec, 4. Gószpöcök, 5. Lok, 6. Csúrgó.

A választási küldött-ség helyettes elnö-

kei: Jahonszky Miklós, Badenlitz György, Helyettes jegyzői: Kovácsévits Emil, Lacz-kovits József.

Mindenkinek a megválasztott küldött-ség (az urak által rendeltettek) értesítetnie, hogy a fenn kitűzött általános választási határnap, június hó 13-ik napján, azaz június hó 13-án reggeli 8 órakor az illető választókerület helyezett székelyben megjelenjen, az 1874. évi XXXIII. l. c. által re-uk ruhizott ha-zsák köböl-ségei, — ezen megbízotts fontosságúól és az ezzel járó felelősség érteletl áthátva, — lelkiismeretes pontossággal teljesítsék, stb. stb.

Kelt mint lent. Jégyzette: Bertolini Sándor, mint a közp. választás. jegyzője.

H I R E K.

Legújabb A rigyiczai kerület összes községéből mintegy 70—80 taból álló küldött-ség jött tegnap vasárnapra s Szemző István urat főelőre e kerület képviselőjelölt-ségének előválasztá. A küldött-ség aláírás íveket hívott, melyen ezer s száz választó neve volt olvasható. A közvélemény ily nyilvánlással mellett Szemző István ur a jelölt-séget elfogadta s megígérte, hogy I. hó 2-án Apponyi Albert gr. kíséretében kerület testületben. Minderről miutárbab bővebben!

A zomborvidéki r. kath. tanítóegylet június hó 5-én tartja nagygyűlést a bejár-rosi I. leányosztály temében.

Stanisitsi levelezők május 20-iki ke-ltellet írja: A minap Vidakovics Márk stani-sitsi örsvezeték ismét sikerült egy jó fogást tenni. Ugyanis 3 veszedelmes tolvaj fogott el, kik a tul a Dunáról 3 lovat és egy szekert loptak. A küldött helybeli or-gazda Szella Tanászia a másik Klemm János dunavesseli, a harmadik Kulcsár Mihály gajdóbari illetőségű. A helybeli örsvezeték ezáltal is kimutatta, hogy ügyes a társadalom ily veszedelmes kivonécsnek pusztításában és büszsőségért a legnagyobb elismerés érdemli.

Fagy és dér. Mindentemmen azon lo-verő tudósítás érkezik, hogy mult hó 29-én fagy és dér volt az egész meggyében és egy-zölden az egész vegetációra káros befolyá-sal volt. Szomorú kitalások!

Mult hó 30-án a helybeli vasuti ven-dégülön két paraszt udazott; hozzájuk csat-lakozott a 13-as számú rendőr is. A beszéd folyamán, lehet hogy a bor által felmérlet eszem elment, lehet, hogy más-körülmények folyták be, de nem, ceptépte fejlettől a kitalások között. Mihelyt ezt a 13-as számú rendőr meglátta uccza neki vess el macad — úgy elpárolgott onnan, mintia ott se volt volna. A nagy zajra a 12-es számú rendőr aki ugyankkor a vendégülön volt, kijött és a két parasztot learkarta tartóztatni. De mint-hogy mindkettő izmos ember volt, nem bírt velük és társa a 13-as sz. utas kildított, hogy jöjjen segítségére. De az még csak meg se mozcant, csak később midőn már látta, hogy jöjjen segítségére. A 12-es számú ren-dőr mint ilyen meglátte ketelenségét a 13-és számú ajánlunk a rendőr kapitány ur fi-gyelmébe.

Rigyiczán mult hó 29-én ismeretlen tettesek 3 lovat loptak el. A tetteseket a határók a zombori határban nyomozták.

Hymen. Sein Mór katymári kereske-dő június hó 3-án vezetett olthároz Réin Al-palán stanisitsi kereskedő bájos leányát Minna k. at.

A zombori kereskedő ifjúság ma tartja díszelőzést és díszelőzést ünnepélyt Ttl. ler Reszó házában. (Bánat árok utca 116. sz.) Az ünnepély programja: délelőt 6 nyerceménnyel lövészet, kezdete 1/2 órakor. Délután tekezés 2 nyerceménnyel kez-dete 2 óra kor.

Tolvajfogás stúrnyon utján. A ren-dőrséghez tegnap egy n-orozó-stúrnyon ér-kezett Ó Bécseről. Közrak Árpád nevű ár-derlősségű kövező legényt kerestek, aki ott I. Ó-Bécseben hazigazdaját meglopta. Egy ezüst órárt, több darab fehér ruhát s más egyéb tárgyakat vitt magával. A felsővárosi biztos jó számitott, nem elmondolta, hogy ha a tolvaj erre vette utját, hájón keil jon-e. Lesbe állította tehát legényét a hájő állománál s a tegnap délután jött hájő a tolvaj eszkyján megrézkelt. A fogadtatásá-melyben részelt, természetesen nem volt előkészítva s így nem esoda, ha az jedség-től annyira megzavarodott, hogy nyomban előadta a loptat tárgyakat. Ezért a főredel-mes magaviseletéről hónap jóvával sziliják vissza Ó Bécserre, az ottani bíróság börtönébe.

Felvetett Zomborban 1884. évi május hó 28-án Bacs-Bodrog megye központi választmánya által tartott üléssel.

— Kivonatilag —
5. szám.
kpv. 1884.

Olvasották Ó eszárí és királyi apas-tól felségének Budapest fővárosában 1884. évi Pínkös hó 20-ik napján kelt s Bacs-Bodrog megye községéhez intézett kegyel-mes leirata, stb., stb.

Ugyancsak olvasották a nagy. kir. be-lügyminiszternek I. évi május hó 20-án 29118 sz. a. kelt intézménye is, stb., stb.

Végre olvasották a m. kir. belügy-miszternek I. évi május hó 20-án 29099 sz. a. kelt intézvénye is, stb., stb.

Mindkétfelőlán Bacs-Bodrog megye

